

Ministerie van Financiën

T.a.v. de minister van Financiën mevrouw S.A.M. Kaag, MA, MPhil

Postbus 20201

2500 EE Den Haag

Amsterdam, 1 maart 2023

Onderwerp: **Actieplannen Klimaatcommitment van de Nederlandse financiële sector**

Geachte mevrouw Kaag,

Sinds 2019 werken 52 financiële instellingen en 4 brancheverenigingen aan de implementatie van het Klimaatcommitment. Banken, pensioenfondsen, vermogensbeheerders en verzekeraars spraken af hoe zij bijdragen aan het Parijsakkoord én het Nederlandse Klimaatakkoord. Bijgevoegd treft u het tweede deel van de tweede voortgangsrapportage in het kader van dit Klimaatcommitment. In deze brief deel ik graag de voortgang die de sector heeft geboekt ten aanzien van de actieplannen.

1. Bevindingen voortgangsrapportage actieplannen

Alle instellingen hebben voldaan aan de afspraak uit het Klimaatcommitment dat zij uiterlijk in 2022 actieplannen bekendmaken. Instellingen zijn al aan de slag gegaan met de uitvoering en in de afgelopen jaren zijn er al veel acties ondernomen. Er is geen tijd te verliezen, aangezien 96% van de ondertekenaars de ambitie heeft om portfolio's in lijn te brengen met een 1,5 °C-scenario. 90% heeft kwantitatieve doelstellingen voor 2030 opgenomen in het eigen actieplan en de rapportage laat zien dat instellingen dat doen door verschillende doelen te stellen: jaarlijkse reductiedoelen, een reductiedoel voor 2025 en reductiepaden voor specifieke sectoren. Daarnaast verwacht driekwart van de ondertekenaars haar actieplan in 2023 alweer aan te scherpen. De instellingen zijn transparant over welke keuzes ze hebben gemaakt, zoals over meetmethodes, standaarden, databronnen en aannames - een belangrijke randvoorwaarde voor de verantwoording naar belanghebbenden.

In de rapportage worden voorbeelden van acties van financiële instellingen toegelicht. Zoals het niet langer financieren van een bepaalde sector, financieren onder voorwaarden die een financiële instelling stelt of juist wel investeren in bijvoorbeeld hernieuwbare energieprojecten. 94% weet welke sectoren in hun portefeuille de meeste emissies veroorzaken. Veel financiële instellingen zijn al bezig met het afbouwen van hun fossiele investeringen of zijn dat van plan. Steeds meer financiële instellingen stellen producenten van fossiele brandstoffen voor een ultimatum: de producenten moeten op korte termijn doelen vaststellen in lijn met 1,5 °C, of de financiële instelling desinvesteert.

De maatschappelijke afhankelijkheid van olie en gas is groot. Het dilemma is dat een te snelle afbouw van olie en gas ons kwetsbaar maakt voor economische schokken, terwijl een te langzame afbouw hetzelfde kan

veroorzaken. Financiële instellingen laten gelukkig hun investeringen in hernieuwbare energiebronnen sterk toenemen en dragen zo bij aan een maatschappij die steeds minder afhankelijk is van olie en gas.

2. De transitie naar een duurzame economie: gedeelde verantwoordelijkheid

Met het publiceren van hun actieplannen geven de financiële instellingen aan dat ze onderdeel zijn van de gezamenlijke zoektocht naar oplossingen. Financiële instellingen hebben een belangrijke rol in het behalen van de klimaatdoelen van Parijs. De financiële sector kan die doelen echter niet alleen realiseren. Er is een effectief samenspel nodig tussen de overheid, de reële economie en de financiële sector. Om de klimaatdoelen te realiseren, is een aantal zaken van belang:

Het is een wens van de sector dat de overheid richtinggevende sectordoelen formuleert en daarmee normen stelt binnen welke wettelijke kaders het bedrijfsleven mag en moet opereren om de Parijsdoelen te halen. Dergelijke doelen vormen voor bedrijven een transitiepad dat ze kunnen volgen, om in 2050 een duurzame economie te realiseren. Met de energielabel C-verplichting voor kantoorgebouwen heeft de overheid in het verleden een duidelijk doel gesteld. Door normen te stellen binnen economische sectoren, en daarop te handhaven, komt de transitie sneller in beweging.

Door daarnaast emissies te beprezen (of waar nodig verduurzaming te subsidiëren) zal verdere gedragsverandering bij bedrijven en consumenten worden gestimuleerd. Normering en bepreizing zullen ook de financiële sector helpen om eisen te stellen aan investeringen en financieringen.

Tot slot is het belangrijk dat de publieke en private partijen samenwerken bij het financieren van projecten die positief bijdragen aan de energietransitie. In het zoeken naar de meest geschikte financieringsvorm voor duurzame projecten kan er sprake zijn van een 'onrendabele top', wat een project niet (volledig) financierbaar maakt. Als zo'n project wel van belang is voor de transitie, zou bij de financiering een samenwerking met de overheid uitkomst kunnen bieden, opdat de risico's van zo'n project verdeeld kunnen worden. De overheid kan bijvoorbeeld bijdragen met subsidies of samen met de financiële sector zoeken naar een combinatie van subsidies, overheidsfinanciering en private vormen van financiering.

Om de transitie te versnellen, is veel data nodig van gefinancierde emissies. Dat kan lastig te verkrijgen zijn, met name voor bepaalde activaklassen. De beperkte beschikbaarheid van data kan ervoor zorgen dat er aannames en schattingen gemaakt moeten worden om CO₂e-gehalten te meten en te rapporteren. De overheid kan de sector helpen bij het verbeteren van de databeschikbaarheid. In aanvulling op de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) gaat het om gegevens van woningen, vastgoed, staatsobligaties en gegevens van bedrijven van buiten de Europese Unie.

3. Vooruitblik: samen met volle kracht vooruit

De ondertekenaars van het commitment komen nu in een volgende fase: de ambities uitvoeren en ze samen met partijen in de reële economie verwezenlijken. De koepels van de financiële sector vervullen hierin een faciliterende en waar mogelijk aanjagende rol. Met het publiceren van de actieplannen is in 2022 een belangrijke stap gezet in het Klimaatschikment. 2023 is een goed moment om de afgelopen vier jaar te evalueren. We gaan

het evaluatieproces binnenkort starten. De aandachtspunten die in de voortgangsrapportage staan zullen hierin worden meegenomen.

U heeft de financiële sector opgeroepen om ambitieus te zijn. Deze rapportage over de actieplannen laat zien dat de sector haar maatschappelijke verantwoordelijkheid en haar rol in de transitie structureel invult en wil uitvoeren. De sector is graag bereid te blijven bijdragen en mee te denken over hoe de acties van de overheid en de financiële sector elkaar verder kunnen versterken.

Namens de Dutch Fund and Asset Management Association, de Nederlandse Vereniging van Banken, de Pensioenfederatie, het Verbond van Verzekeraars en alle betrokken financiële instellingen,

Hoogachtend,

Femke de Vries
Voorzitter Commissie Financiële Sector Klimaatsector

Bijlage – Ondertekenaars Klimaatschikment Financiële Sector

<p>--- A ---</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ABN AMRO ▪ ABP ▪ Achmea B.V. ▪ Actiam ▪ Aegon Asset Management Nederland ▪ Aegon Nederland N.V. ▪ Allianz Nederland Groep N.V. ▪ Anthos Fund and Asset Management ▪ APG ▪ ASN Bank ▪ ASN Impact Investors ▪ ASR Nederland N.V. ▪ Athora Netherlands N.V. <p>--- B ---</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ BlackRock (Netherlands) B.V. ▪ BNG Bank ▪ BNP Paribas Asset Management Nederland ▪ BPL Pensioen <p>--- C ---</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ CBRE Investment Management ▪ Coöperatie Klaverblad Verzekeringen U.A. ▪ Coöperatie Univé U.A. ▪ Coöperatie VGZ U.A. <p>--- D ---</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ De Goudse N.V. ▪ De Vereende N.V. <p>--- F ---</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ FMO <p>--- I ---</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ING ▪ InsingerGilissen <p>--- M ---</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ MN ▪ MS Amlin Insurance SE – Nederland <p>--- N ---</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ NIBC Bank ▪ NN Group N.V. ▪ NWB Bank 	<p>--- O ---</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ O.W.M. MediRisk B.A. <p>--- P ---</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pensioenfonds Horeca & Catering ▪ Pensioenfonds Metaal en Techniek ▪ Pensioenfonds PGB ▪ Pensioenfonds voor de Bouwnijverheid ▪ Pensioenfonds voor de Woningcorporaties ▪ Pensioenfonds voor de Zoetwarenindustrie ▪ Pensioenfonds voor het Bakkersbedrijf ▪ Pensioenfonds voor het Schilders-, Afwerkings-en Glaszetbedrijf ▪ Pensioenfonds Werk en (re)Integratie ▪ Pensioenfonds Zorg en Welzijn ▪ PME Pensioenfonds <p>--- R ---</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rabobank ▪ Robeco <p>--- S ---</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Scildon N.V. <p>--- T ---</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Triodos Bank <p>--- U ---</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ UBP Asset Management ▪ Unilever APF <p>--- V ---</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Van Lanschot Kempen ▪ de Volksbank N.V. ▪ VvAA Schadeverzekeringen N.V. <p>--- Koepelorganisaties ---</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dutch Fund and Asset Management Association ▪ Nederlandse Vereniging van Banken ▪ Pensioenfederatie ▪ Verbond van Verzekeraars
--	---